

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 25. septembra 1930. Telefon št. 2552.

STEV. 112.

Za izenačenje predpisov o menici in čeku.

Novi čekovni zakon, ki je bil razglašen 19. decembra 1928, je stopil v veljavo 19. decembra 1929. Razglašen in uveljavljen je bil obenem z novim meničnim zakonom. Z izdajo teh dveh zakonov je bilo v naši državi izenačeno tudi menično in čekovno zakonodavstvo in je bil s tem napravljen zopet velik korak k reformi in unifikaciji vsega našega zakonodavstva. — Stremljenja v vseh kulturnih in gospodarsko naprednih državah pa gre do še za tem, da se menično in čekovno pravo unificira na mednarodni bazi, da bodo veljali s časom glede menice in čeka v vseh kulturnih državah enaki normativni predpisi. Zato se je tudi komisija ministrstva pravde, kateri je bila poverjena izdelava načrta zakona o menici in zakona o čeku, v svojem elaboratu prilagodila glede skoro vseh bistvenjših določil zaključkom haške konference za mednarodno privatno pravo. Nekateri zaključki te konference so v načrtu, katerega je izdelala naša komisija, dobesedno prevedeni.

Kakor pri nas, se je pojavilo tako stremljenje po mednarodnem izenačenju predpisov o teh dveh važnih trgovskih učinkih tudi v vseh drugih kulturnih državah. Zato sta se haška konferenca za mednarodno privatno pravo in Mednarodna trgovska zbornica zedinile v tem, da je o menici in čeku izdelati enotne predpise, ki bi se naj postopoma uveljavili v vseh državah. V svrhu izvedbe tega sklepa je prišlo letos pomladi do konference za unifikacijo meničnega in čekovnega prava, ki se je vršila v Ženevi od 13. maja do 7. junija t. l. Na konferenci se je proučilo ves material za izenačenje meničnega prava; o unifikaciji čekovnega prava pa se na tej konferenci ni razpravljalo. Diskusija o projektnih konvencijah za izenačenje čekovnega prava se je odgodila in se bo vršila na drugem zasedanju, ki se bo vršilo meseca januarja 1931. V zvezi s tem je bila sprejeta tudi resolucija, naj bi vlade, kojih predstavniki so solevale že na prvi konferenci, proučile projekte za drugo konferenco. Pri tem naj bi zaslišale tudi mnenja strokovnjakov in prizadetih krogov.

Zato je ministristvo pravde poslalo tudi naši zbornici za TOI projekt unificiranega čekovnega zakona, kakor tudi konvencije, ki bo predmet razprav drugega zasedanja že navedene mednarodne konference za izenačenje meničnega in čekovnega prava v Ženevi, s prošnjo, da se zbornica izjavi o načelnih vprašanjih, ki jih ministristvo v svojem aktu izrecno navaja.

Zbornica je, kakor čujemo, o stavljjenih vprašanjih izvedla pismeno anketo in je tako dobila izjave od naših najmerodajnejših strokovnih organizacij, pa tudi od praktičnih strokovnjakov. Na podlagi tega materiala bo zbornica na današnji plenarni seji sklepala o predlogih, ki bodo poslani ministristvu pravde.

Tujski promet v Jugoslaviji raste.

V jugoslovanskem gospodarskem življenju igrajo tujski promet in iz njega izvirajoči dohodki čimdalje večji pomen. Tako je prinesel tujski promet v preteklem letu samo v gornji tretjini naše obale za nič manj kot ca 60 milj. Din dohodkov. Za vso obalo računijo najmanj 100 milijonov Din dohodkov. Število obiskovalcev Jugoslavije raste stalno. Že leta 1928 jih je bilo še enkrat toliko kot leta 1924; takrat so jih naštelci ca 155.000, leto nato 188.000, leta 1926 220.000, nato 278.000 in leta 1928 že 324.000. Za preteklo leto 1929 še sedaj niso znane natančne številke, računijo pa s številom mnogo nad 350.000. — Gornjo tretjino naše obale je obiskalo lani skoro 10.000 Avstrijcev, 7800 Nemcev, 6350 Čehov, 1500 Ogrrov, 900 Poljakov, 360 Švicarjev, 135 Angležev, 75 Amerikancev itd. Leto 1930 je pa prineslo vseskoz zvišanje teh števil.

Izvoz tobaka iz Jugoslavije.

V letih 1924 do 1929 so bile eksportirane iz Jugoslavije sledeče množine tobaka:

1924: 510.102 kg	1927: 1.479.710 kg
1925: 1.461.000 kg	1928: 2.800.647 kg
1926: 4.334.816 kg	1929: 3.750.904 kg

Produkcija tobaka v letih 1924 do 1929 je bila pa sledeča:

1924: 33·7 mil. kg	1927: 6·9 mil. kg
1925: 9·3 mil. kg	1928: 6·7 mil. kg
1926: 14·8 mil. kg	1929: 15·4 mil. kg

Prodaja se vrši poleg državnega monopola. Dohodki tobačnega monopola znašajo več kot polovico vseh dohodkov državne monopolne uprave, ki obsega poleg tobaka še sol, vžigalnice, cigaretni papir, petrolej in saharin. Vsled močnega naraščanja tobačne produkcije so za eksport velike množine na razpolago. Ker pa monopolni sistem do gotove mere eksport ovira, razmotrivajo sedaj možnost spremembe, od katere pričakujejo pozitivnega v eksportu. Merodajni krogi se nagibajo k zrahljanju monopola v toliko, da se po kritju potrebe monopola preostanek pridelka prepusti eksportu na prosto. Monopolna uprava naj pa pazi, da gre preostanek zares v inozemstvo.

Državni tobačni monopol razpolaga sedaj z osmimi lovarnimi, v katerih se izdeluje navadni, cigaretni, njuhalni in zvečilni tobak. Sedaj bodo zgradili dve novi tobačni lovarni, katerih izdelki bodo namenjeni izključno le eksportu. Ena bo ustanovljena v Mostaru, kraj za drugo še ni določen. Stroji za opremo lovarn bodo nabavljeni v prvi vrsti iz Nemčije.

* * *

OBRTNIŠKI TEČAJI ZA NEMŠČINO.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi v Ljubljani tečaj za pouk v nemščini za obrtnike, pomočnike in vajece in sicer en tečaj za začetnike, eden za one, ki že nekoliko obvladajo nemščino. Pouk bo za vsak tečaj po dvakrat na teden in sicer ob delavnih zvečer od pol. do 9. ure, po možnosti, če bi bilo to udeležencem ugodnejše, tudi v nedeljo dopoldne. Pouk se začne začetkom oktobra ter bo trajal do konca aprila. Poučevalo se bo po Berlitzovi metodi, ki najhitreje pripomore do res praktičnega uspeha. Znanje nemškega jezika omogoča strokovno izpopolnitev v inozemstvu in mu napravi dostopno obsežno strokovno literaturo, ki je pisana v nemščini. Zato so ti tečaji še posebno važni za naše obrtnike in obrlne naraščaj. — Prijave za tečaj je poslali ali se osebno zglasili neposredno pri Zavodu za pospeševanje obrta Zbornice TOI, Beethovnova ul. 10/II. Pristojbina za tečaj za mojstre in delovodje mesečno po 10 Din, za pomočnike 5 Din, za vajece je pouk brezplačen.

* * *

ZUNANJA TRGOVINA AVSTRIGE

V avgustu je znašal import v Avstrijo 204·3 mil. šil., eksport iz Avstrije 146·6 milj., deficit torej 57·7 milijonov šilingov. Import prvih osmih mesecev je izkazan s 1821·1 milijoni šil., eksport s 1223·5. Deficit v znesku 597·6 mil. šil. je nekoliko manjši kol v istih mesecih preteklega leta, ko je znašal 667·3 mil. šilingov.

Kakšne bilančne tehtnice so dopuščene v javnem prometu?

Kontrola mer in dragocenih kovin v Ljubljani je opozorila Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, da so v zadnjem času razne firme uvozile iz inozemstva bilančne tehtnice, katere **absolutno ne ustrezajo veljavnim predpisom.** Tako se uvažajo bilančne tehtnice, katerih ležišča in noži so docela prevlečeni z emajlno barvo. Nadalje se je ugotovilo, da so izdelana ležišča iz povsem mehkega železa meslo iz najtršega jekla in da tudi oblika ni odgovarjala predpisanim dimenzijam in oblikam.

Ker bode kontrola mer pri izdaji uvoznega dovoljenja za omenjene tehtnice strogo postopala in bo odklonila uvoz predpisom neustrezajočih tehtnic, pozarjamo interesente, naj se pri bodočih naročilih ravnaajo po zahtevah kontrole mer in dragocenih kovin. Interesentom, ki se zanimajo, kako naj izgledajo ležišča, je v pisarni Zbornice TOI škica na vpogled. V splošnem priporočamo, da se interesenti, predno naroče merila iz inozemstva, informirajo pri kontroli mer, v koliko so merila, katere nameravajo naročiti, dopustna za javni promet.

ZA DVIG NAŠEGA POLJEDELSTVA.

V poljedelskem ministristvu se pripravljajo pravilnik, ki naj reši vprašanje izboljšanja kvalitete naših žit in ostalih agrarnih produktov. Pravilnik predvideva vse potrebne mere za dvig našega poljedelstva in nalaga dolžnosti državnim organom in obenem poljedelcem, ki morajo skrbeti, da se dvigne naše poljedelstvo na dostojno mivo. Vršili se bodo brezplačni kurzi v celi državi, ki se bodo delili v dve grupi, praktično in teoretično, in bodo obvezni za vse poljedelce. Ta pravilnik bo kompas vseh poljedelskih referentov, ekonomov in vseh, ki so v službi poljedelskega ministristva.

* * *

RUMUNIJA IN MOST ČEZ DONAVO.

Svoj čas smo pisali, da hočeta tudi Poljska in Grčija financirati gradbo mostu čez Donavo, a ne pri Brzi Palanki, temveč pri Džurdževu. Sedaj, ko je gradba mostu pri Brzi Palanki sklenjena stvar, prinašajo rumunski listi vso zadevo še enkrat na dan in se ostro obračajo proti eventualni gradbi mostu pri Džurdževu. Tak most bi prišel v prvi vrsti Grčiji v prid. Blagovni promet od severa proti jugu in obratno se vrši sedaj preko rumunskega donavskega pristanišča Galac in preko rumunskega morskemu pristanišču Konštanca. Za Rumunijo bi bil tranzit preko Džurdževa in Soluna prav male koristi, obenem bi bila pa Galac in Konštanca smrtno udarijena in bi si Solun opomogel na škodo rumunskih pristanišč. Za slučaj, da so Dardanele zaprte, more dobili Rumunija preko rumunsko-jugoslovanskega mostu še zmeraj dohod od Jadranskega morja. Neposredna zveza z Jugoslavijo in z Jadranskim morjem bi bila brez dvoma koristnejša kol zveza s Solunom preko Bolgarije. — Za most pri Brzi Palanki je sedaj že vse urejeno in določeno in je samo še vprašanje prav kralkega časa, kdaj bodo z gradbo pričeli.

* * *

1 vagon moralov in polmoralov: debeline 34/68, dolžine od 2:50 — 3 — 3:50 — 4 m, ca. 15 m³; debeline 38/78, dolžine od 2:50 — 3 — 3:50 — 4 m, ca. 15 m³; kar se tiče dolžin, naj bo iste največ od 4 m; nadalje morali: 34/68 mm, dolžina 5 m, 2 do 3 m³; 78/78 mm, dolžina 5 m, 2 m³; 68/68 mm, dolžina 5 m, 2 m³. V slučaju, da se ne bi razpolagalo z morali 34/68, se lahko iste izvezame. — Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

PONUDBE:

10 vagonov orehovitih hlodov, ca. 100 m³, srednji premer od 30 do 65 cm, z nekaj % 30 cm, dolžina od 2 m z nekaj od 1:50 do 1:90 m, blaga je 90% brez grč. — Cena se glasi franko vagon nakladalna postaja.

Borovi drogovi, od 7 do 9 m dolžine, debelina na tankem koncu 11 do 14 cm.

Hrastovi jamski les ca. 50 vagonov od 2:50 m dolžine do 4 m, ter od 13 do 20 cm debeline. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Ca. 100⁰ suhih, lepo tesanih tramov. 1 vagon lepega, belega javorja (plohi) od 27 do 100 mm.

1 dopion brzojavnih drogov, dobava takojšnja.

Jelovina, konična roba: 13 mm, I., II., III., 130 m³, medija 21/20 cm; 18 mm, I., II., III., 25 m³, medija 26 cm; 24 mm, I., II., III., 160 m³, medija 26/27 cm; 50 mm I., II., III., 28 m³, medija 25 cm.

Morali (remeljni): 68/68 mm, 4 m, 23 m³; 68/68 mm, 4—6 m, 2 m³; 34/68 mm, 4 m, 4 m³; 78/78 mm, 4 m, 23 m³; 78/78 mm, 4—6 m, 2 m³; 39/78 mm, 4 m, 2 m³.

Bukovi plohi: 41 m³ od 40 do 100 mm debeline, toda brez 90 mm, od 2 do 6 m dolžine s ca. 80% od 4:50 m, medija 28 cm.

Testoni: 20 mm, 2:25 m, medija 23 cm, ca. 47 m³.

Cene franko vagon meja Postojna tranzit.

- KNJIGOVEZNICA -
K. T. D.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6
 II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE		ODJEMALNE
ŠTRACE		KNJIŽICE
JOURNALE		RISALNE
ŠOLSKE		BLOKE
ZVEZKE-MAPE		I. T. D.

K U V E R T A
 DRUŽBA Z O. Z.
 Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
 Vožarski pot 1 Karlovska c 2

Trami ca. 1000 ma, cena franko vagon meja Postojna tranzit. Hrastovi nežamani plohi ca. 30 m³ od 50—100mm debeline, 2—4 m dolžine, blago suho zdravo. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Tečaj 24. septembra 1930.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22:785
Berlin 1 M	13 435	13:465
Bruselj 1 belga	—	7:8751
Budimpešta 1 pengő	—	9 8889
Šarih 100 fr.	1094:40	1097:40
Dunaj 1 šiling	—	7:9727
London 1 funt	—	274:60
Newyork 1 dolar	56:29	56:49
Pariz 100 fr.	—	221 81
Praga 100 kron	167:17	167:97
Trst 100 lir	—	295:84

Izjava poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. — Na svinjski sejem dne 12. septembra je bilo pripeljanih 413 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5—6 tednov stari, komad 100 do 125 Din, 7—9 tednov 180 do 250, 3—4 mesece 280 do 300, 5—7 mesecev 420 do 500, 8—10 mesecev 580 do 680, 1 leto 1000 do 2000 dinarjev. 1 kg žive leže 11 do 13, mrhve leže 15 do 17 Din, koza 115 Din. Prodanih je bilo 219 svinj in 1 koza.

Trgovci! Naročajte in širite „TRGOVSKI LIST“!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVljena 1900 CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA USTANOVljena 1900

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novisad, Novomesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Zagreb

Dejniška glavica: **Din 50,000.000.—**

Skupne rezerve cca. **Din 10,000.000.—**

Se priporoča za vse bančne posle

Brzojavni naslov: **BANKA**

Brzojavni naslov podružn.: **Ljubljanska banka**

Telefonske številke: **2861, 2413, 2502, 2503**

Tvrdba P. Ladstätter & sinovi, tovarna slamnikov in klobukov, javlja pretužno vest, da je njen nepozabni solastnik, gospod

Ivan Ladstätter

postal dne 21. septembra ob 23. uri žrtev nesreče v Budimpešti.

Domžale, 24. septembra 1930.